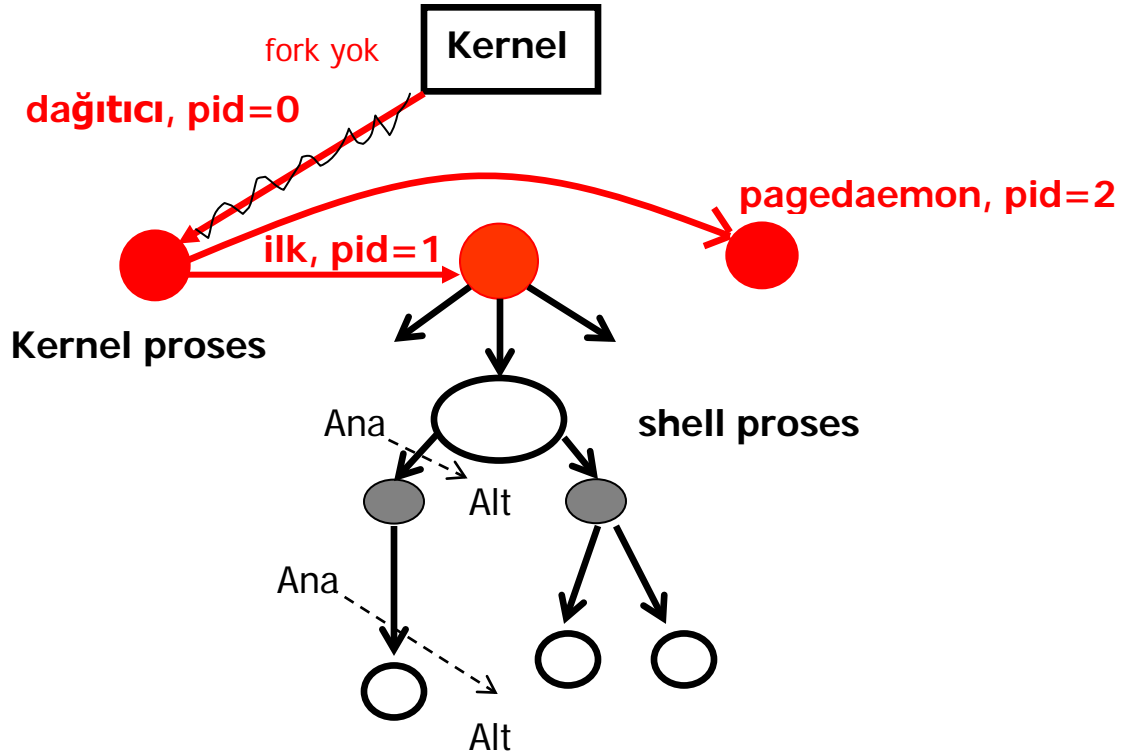

UNIX de İşlem Hiyerarşisi

Ana/Alt işlem ilişkisi

Ana işlem ilk(1) bütün UNIX işlemlerini yaratır (0 ve 2 hariç).

fork, işlem oluşturmak için kullanılan sistem çağrısıdır

`pid_t fork ( void ) ;`

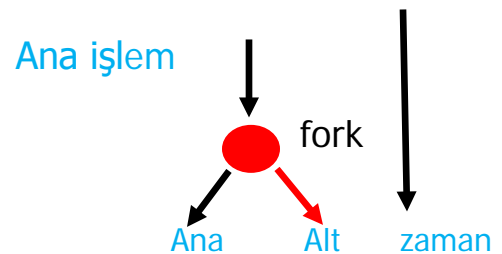
fork() işlemi başarılı olduğunda dönen değer:

- Alt işlemde 0.
- Ana işlemde alt işlemin kimliği (PID).

Eğer başarılı değilse dönen değer, **-1** dir

Olası hata mesajları:

- Kaynak geçici olarak kullanılamıyor.
- Yeterli alan yok.

İşlem oluşturabilmek için kısa bir program örneği

```
pid_t pid;  
..... } /* Ana işlem talimatları */  
..... }
```

pid=fork();

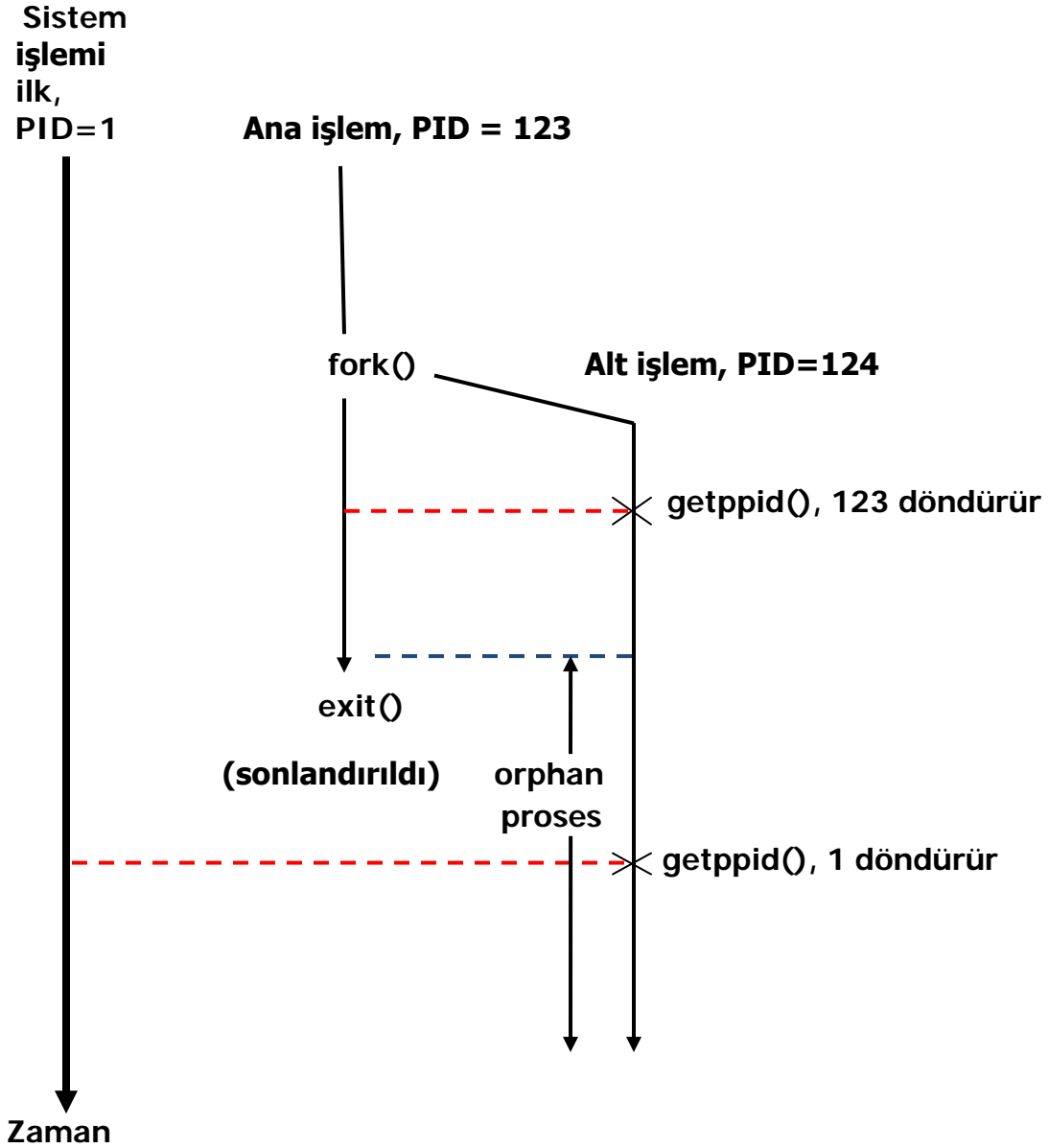
```
| if (pid == -1) { perror("fork") ; exit(1) ; }  
|  
| if(pid==0)  
| { . . . . /* Alt işlem için talimatlar */  
| . . . .  
| }  
| else  
| { . . . . /* Ana işlem için kalan talimatlar */  
| . . . .  
| }  
|
```

Basit bir örnek:

```
#include<stdio.h>  
  
#include<sys/types.h>  
  
#include<unistd.h>  
  
main()  
{ fork(); printf("Mesaj A\n");  
  fork(); printf("Mesaj B\n");  
  . . .  
}
```

1. Kaç tane işlem çalışacak?
2. Kaç tane mesaj görüntülenecek?

Ana işlem kendisinin alt işleminden önce sonlanırsa durum ne olur?

Bir işlem tarafından işlem kimliği (pid) alma

pid_t getpid(void);
veya int
pid_t getppid(void);

içerdiği dosyalar:

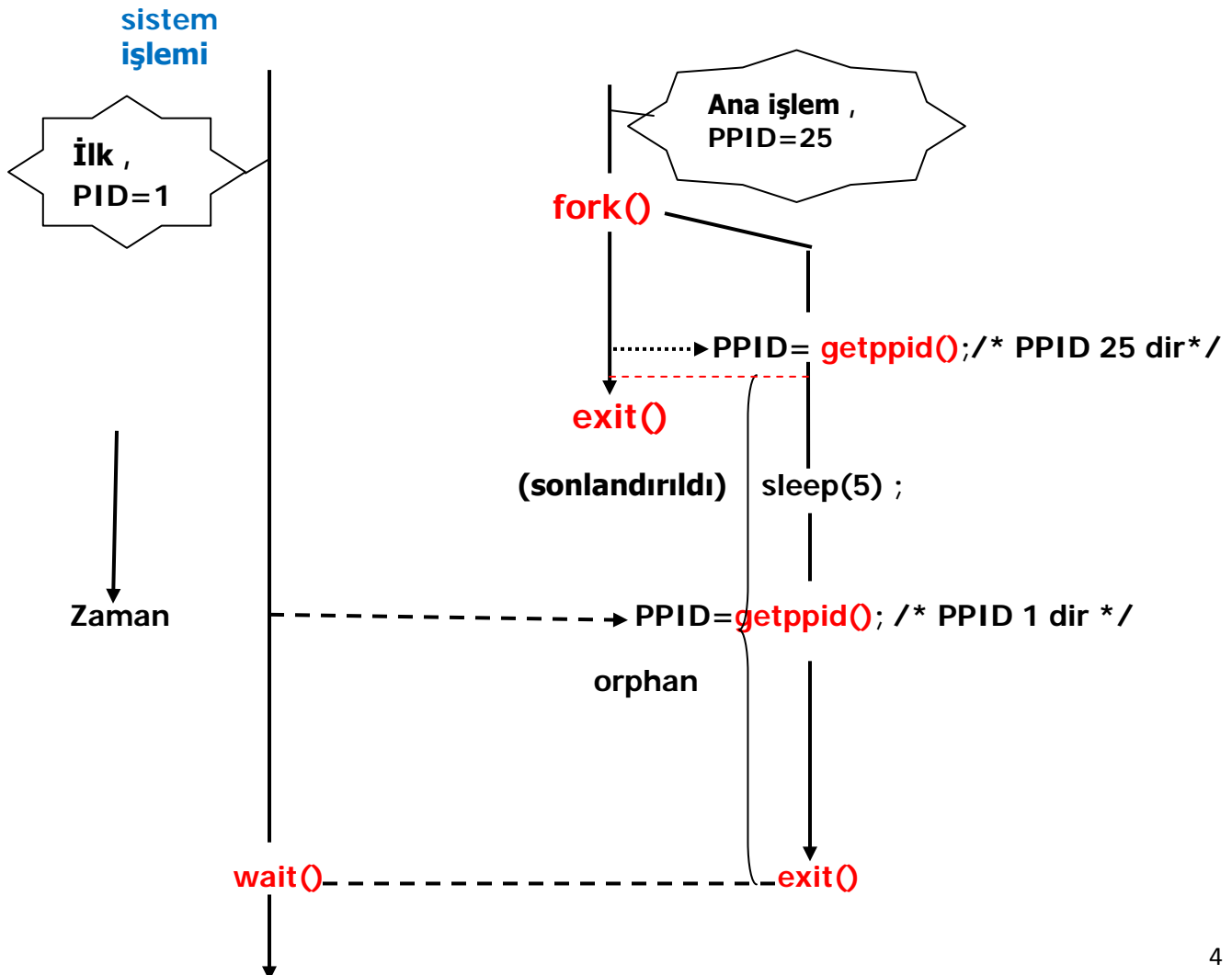
<sys/types.h>

<unistd.h>

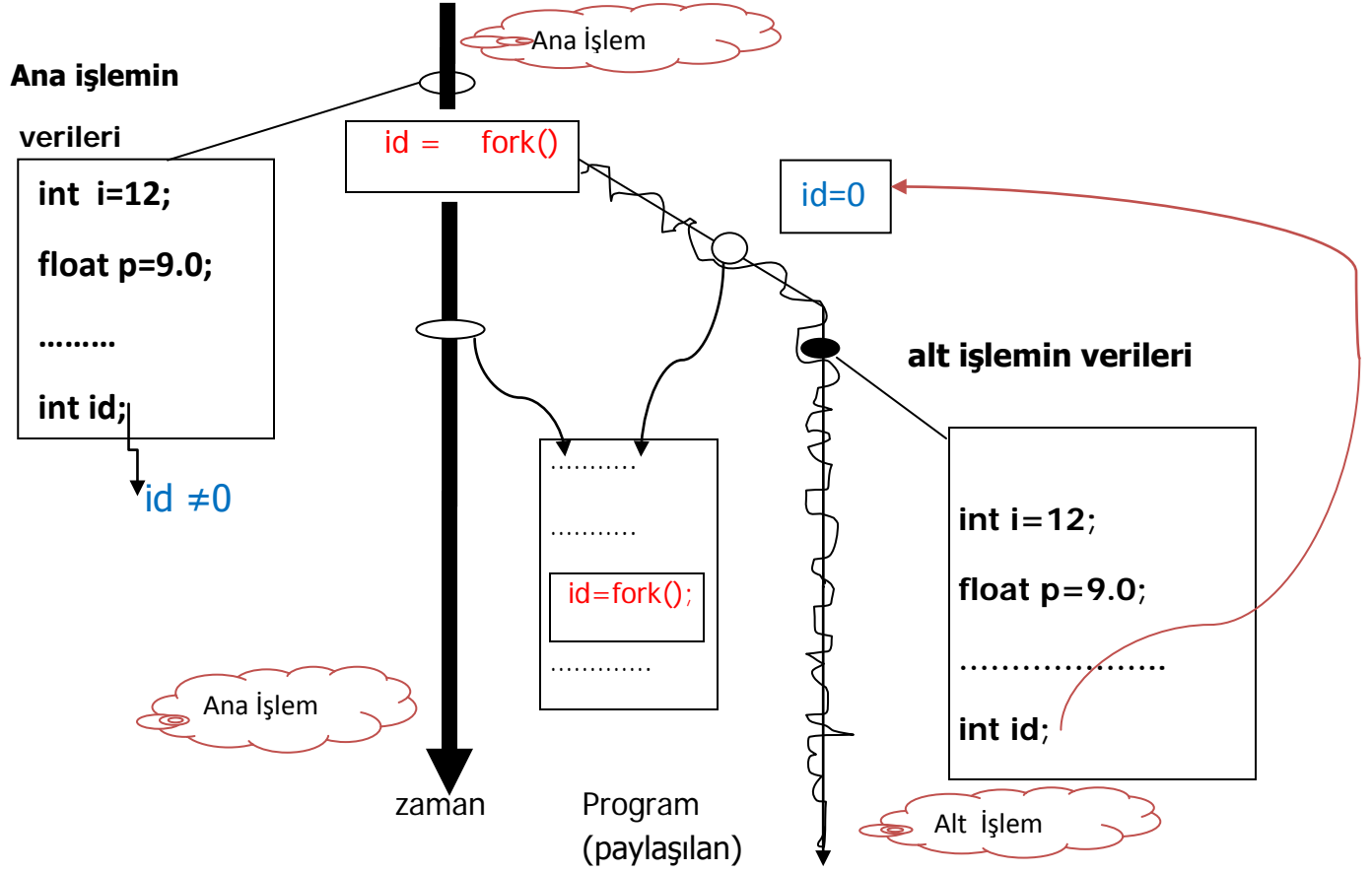
Örnek:

```
printf("Benim işlem kimliğim %d dir.\n",getpid());
```

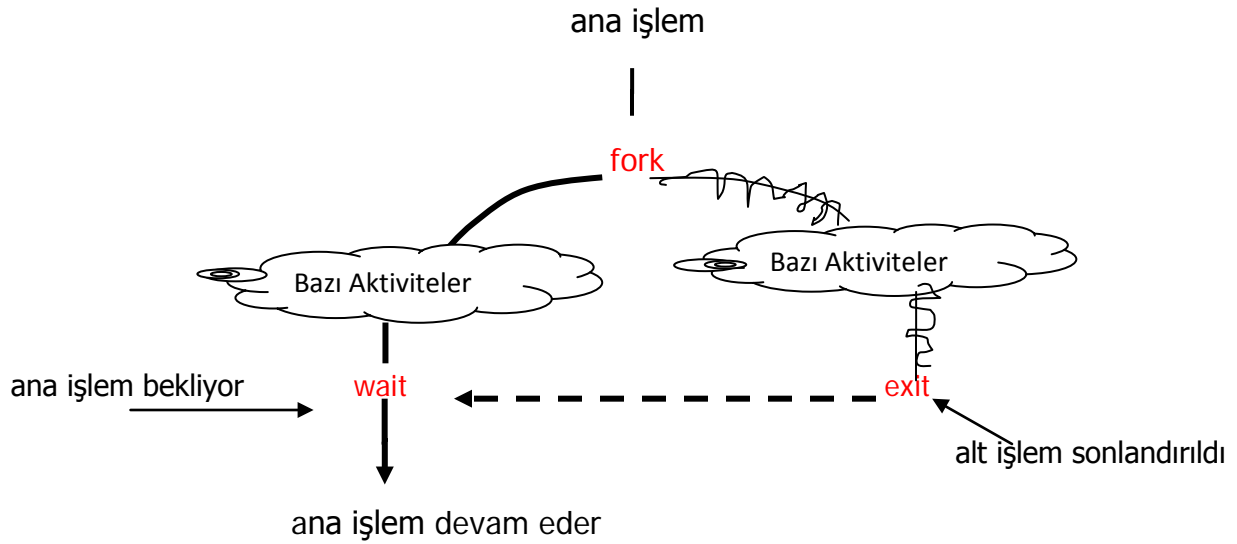
```
printf("Benim ana işlemim kimliği %d dir.\n",getppid());
```


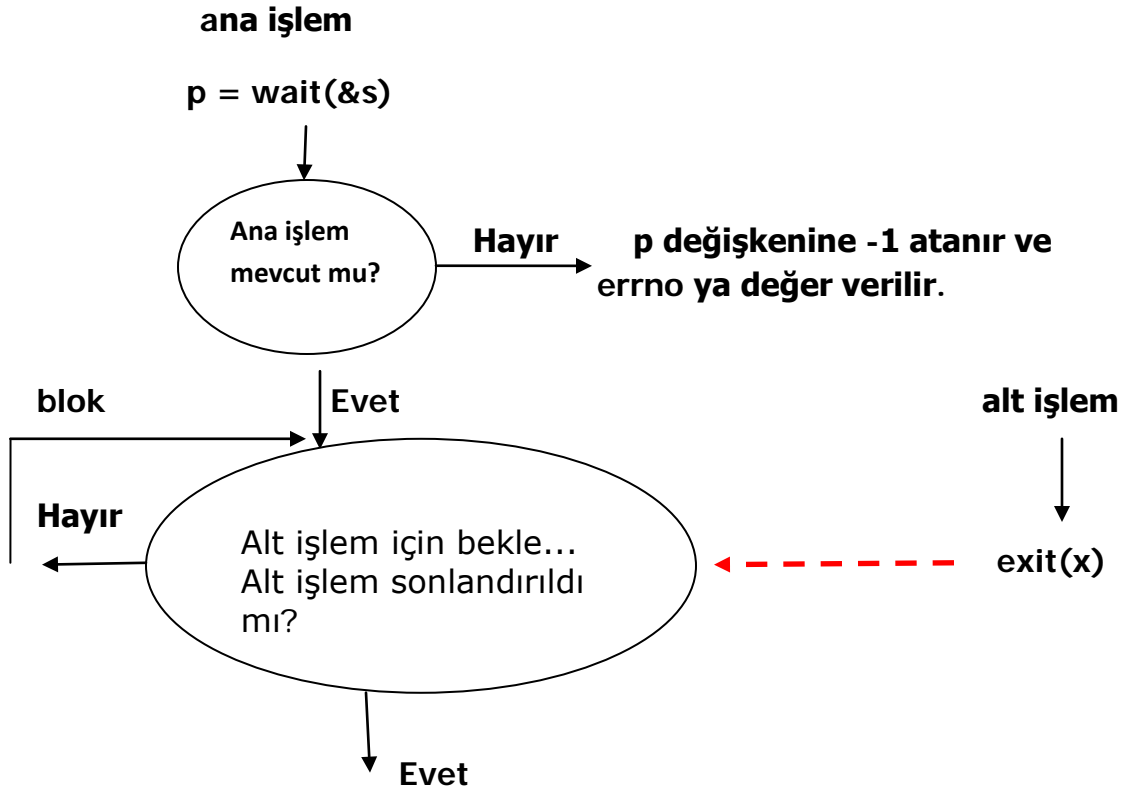
Ana ve alt işlemlerin adres alanları

Ana ve alt işlemler arasında senkronizasyon

UNIX de wait() ve exit() system çağrıları arasındaki ilişki

**Alt işlemin kimliği (PID si) P değişkenine atanır,
ve alt işlemin çıkış değeri olan x de s değişkenine atanır.**

Eğer wait()` in parametresi 0 yada boş( NULL) ise, wait() sistem çağrısı sadece alt işlemin kimliğini (PID` sini) p değişkenine atar.

Örnek: Bir ana işlem, bütün alt işlemlerin sonlanmasını bekliyor...

```
int i, pid, status, w;
```

```
.
```

```
.
```

```
.
```

```
for(i=0; i<3; i++) /*3 alt işlem başlıyor*/
```

```
{
```

```
    pid = fork();
```

```
    if (pid==0){/*alt işlem çalışır ve sonlanır*/}
```

```
}
```

```
while (( w= wait (&status)) && w != -1)
```

```
    printf("Alt işlem PID si: %d, çıkış kodu: %d\n", w, status);
```

Bir işlemin zombi olma durumu

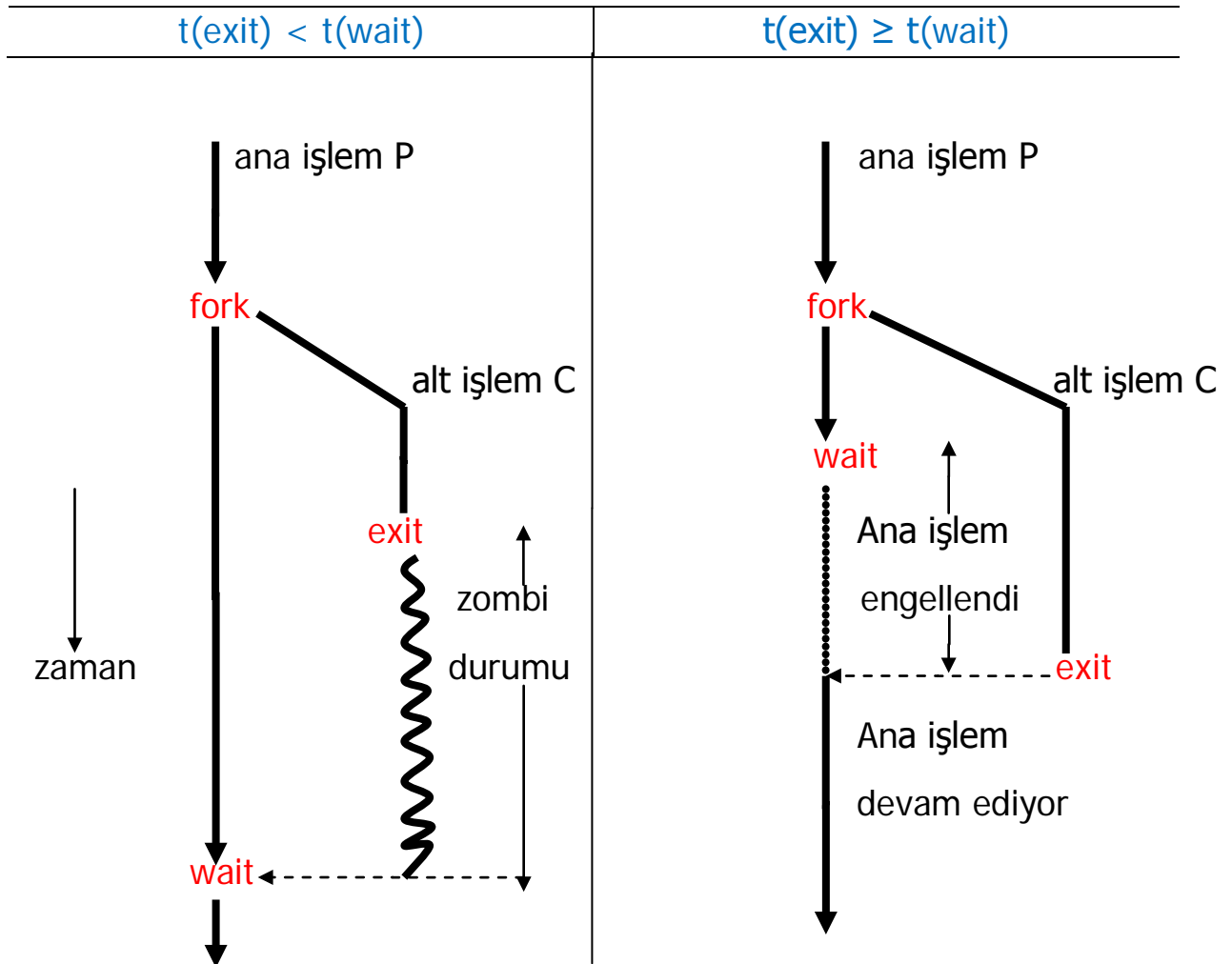
P'yi bir ana işlem, C'yi bir alt işlem olarak düşünelim.

$t(\text{fork})$: P işleminin fork sistem çağrısını çağırdığı zaman

$t(\text{exit})$: C alt işleminin sonlandırıldığı zaman

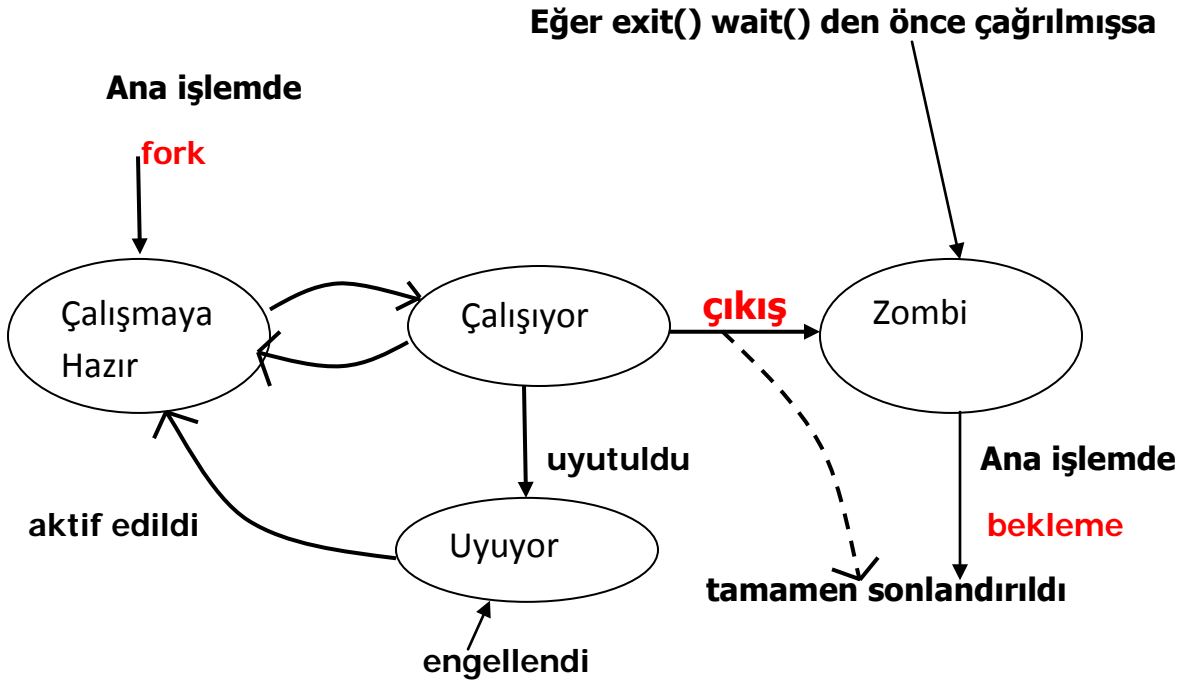
$t(\text{wait})$: P ana işleminin wait sistem çağrısını çağırdığı zaman

Açıkça , $t(\text{fork}) < t(\text{exit})$, $t(\text{fork}) < t(\text{wait})$

UNIX' de bir işlemin durum diyagramı (basitleştirilmiş)

İşlemler için bkz. Curry, D., Ch. 11, pp. 283-287, 290-302